

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Micháliku a členov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 14. februára 2013 v Bratislave, v trestnej veci obžalovaného **M. B. a spol.** pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné, o sťažnostiach obžalovaných I. K., A. B., F. K. proti uzneseniu predsedu senátu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, sp. zn. PK-1T 26/2011, z 21. decembra 2011 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti obžalovaných I. K., A. B. a F. K. **sa z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e

Predseda senátu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku uznesením, sp. zn. PK-1T 26/2011, z 21. decembra 2011 rozhodol tak, že podľa § 142 ods. 1 Tr. por. príberá na podanie znaleckého posudku z odboru psychológia znalca PhDr. I. O..

Proti uzneseniu o príbratí znalca z odboru psychológie podal riadne, včas obžalovaný I. K. sťažnosť. V písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že podáva sťažnosť pre vecné dôvody a pre osobu znalca.

Namietal otázku č. 1, pretože nerozlišuje násilné a nenásilné trestné činy. Navrhol doplniť otázku tak, aby jej zodpovedanie zohľadňovalo osobitne násilné a samostatne nenásilné trestné činy.

Navrhol, aby sa znalec pri otázke k skutku 6/ sústredil na zápisnice z hlavného pojednávania na výpoveď znalca, M., predstaviteľov poškodenej strany a zástupcov firiem. Voči znalcovi vzniesol obžalovaný námietku v tom, že znalec znalecký posudok č. 4/2012

vypracoval v rozpore so skutkovým stavom veci a nepravdivo odpovedal na položené otázky. V ďalšej časti sťažnosti rozoberá otázky, na ktoré znalec podľa neho nepravdivo odpovedal. Vzhľadom na „pochybenie znalca“ obžalovaný vníma súdneho znalca ako zaujatého a neobjektívneho.

Obžalovaní A. B. a F. K. v písomných dôvodoch sťažnosti uviedli, že súd im doručil uznesenie o pribratí znalca až po tom, ako tento do konania pribratý znalec na podklade tohto uznesenia znalecký posudok už vypracoval pred 10 mesiacmi, čím výrazným spôsobom zasiahol do práva obvineného vyjadriť sa k opravnému prostriedku vo vzťahu k vecným dôvodom ako i k osobe znalca a teda odňal mu možnosť konať a to ešte pred tým, ako došlo k vyhotoveniu znaleckého posudku. Takto vyhotovený znalecký posudok, týmto postupom nemôže byť objektívnym dôkazným prostriedkom, ktorý by mal a mohol byť použiteľný v trestnom konaní a náprava možná len pribratím iného znalca do konania a vypracovaním nového znaleckého posudku.

Zároveň obžalovaní vzniesli pochybnosti o objektívnosti a nezaujatosti znalca ako osoby, vzhľadom na tú skutočnosť, že ich obhajca zastupoval znalca v rozvodovom konaní. Vyjadril názor, že do konania by mal súd pribrať iného znalca. Z hľadiska vecných dôvodov odôvodnil sťažnosť tým, že formulácia otázky č. 2, 3, 4 je zlá a neprislúcha znalcovi na takto formulované otázky odpovedať. Vzniesol námietky voči objektívnosti znaleckého posudku, pretože je neúplný, nepresvedčivý, nedopracovaný. V 10 bodoch poukazuje na konkrétne skutočnosti, prečo dospel k záveru o neobjektívnosti posudku.

Navrhol, aby súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pri rozhodovaní o sťažnostiach preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým obžalovaní podali sťažnosť ako i konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť obžalovaných nie je dôvodná.

Zo spisového materiálu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že vo veci Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, sp. zn. PK-1T 26/2011, bol 23. februára 2012 vyhlásený rozsudok a obžalovaný I. K., A. B., F. K. boli uznaní vinnými v bode 1/ rozsudku (spoločne s ďalšími obžalovanými), z trestného činu podľa § 296 Tr. zák., v bode 6/ z trestného činu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a/, ods. 4 písm. b/ Tr. zák., s poukazom

na § 141 písm. a/ Tr. zák. Obžalovaný F. K. bol v bode 9/ uznaný vinným zo závažného zločinu podľa § 295 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. Obžalovaný A. B. bol v bode 8/ uznaný vinným zo zločinu podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák., v bode 2/ bol uznaný vinným (spoločne s ďalšími obžalovanými) z obzvlášť závažného zločinu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. a/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. a/ a § 141 písm. a/ Tr. zák., sčasti dokonáný, sčasti vo vzťahu k § 186 ods. 3 písm. a/ Tr. zák., v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., v bode 3/ z obzvlášť závažného zločinu hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, ods. 3 písm. a/, ods. 5 písm. c/ Tr. zák. vo vzťahu k ods. 3 v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a vo vzťahu k ods. 5 dokonáný s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák., v bode 4/ z obzvlášť závažného zločinu podľa § 190 ods. 1, ods. 5 písm. c/ Tr. zák., s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák. v súbehu so zločinom podľa § 245 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák., s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák. v bode 5/ zo zločinu podľa § 245 ods. 1 ods. 2 písm. a/, písm. b/, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. a/ a § 141 písm. a/ Tr. zák., v bode 7/ z obzvlášť závažného zločinu podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. a/, § 141 písm. a/ Tr. zák. v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Tr. zák., v súbehu so zločinom podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. b/, ods. 4 písm. b/ Tr. zák., s poukazom na § 140 písm. c/, § 141 písm. a/ Tr. zák., v bode 8/ zo zločinu podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a/ Tr. zák.

Obžalovanému A. B. súd uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 24 rokov. Na výkon trestu odňatia slobody obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Súd uložil obžalovanému aj trest prepadnutia veci a ochranný dohľad na 3 roky.

Obžalovanému F. K. súd uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 14 rokov. Na výkon trestu odňatia slobody obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Súd uložil obžalovanému aj trest prepadnutia veci a ochranný dohľad na 3 roky.

Obžalovanému I. K. súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov. Na výkon trestu odňatia slobody obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym

stupňom stráženia. Súd uložil obžalovanému aj trest prepadnutia veci a ochranný dohľad na 2 roky.

Na základe podaných odvolaní obžalovaných a prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Obžalovaní I. K., A. B., F. K. v písomne podaných odvolaniach namietali otázky súvisiace so znaleckým dokazovaním (že im neboli doručované uznesenia o pribratí znalcov, že boli porušené ich práva pri ustanovení znalcov atď.). V odôvodnení zrušujúceho rozhodnutia Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol :

Neoznámenie uznesenia obžalovanému, resp. jeho obhajcovi ako osobám oprávneným v zmysle § 186 ods. 1 Trestného poriadku podať proti rozhodnutiu (uzneseniu) o pribratí znalca sťažnosť (142 ods. 3) je porušením ústavného práva na obhajobu obžalovaného, aj práva na spravodlivý proces vrátane dvojinstančnosti trestného konania.

Záverov odvolacieho súdu sa budú týkať len tých uznesení o pribratí znalcov, ktoré boli vydané až potom, čo bolo vznesené obvinenie jednotlivým osobám a tie znalecké posudky, na ktoré sa prihliadalo pri rozhodovaní o vine obžalovaných.

Neodstránenie tohto nedostatku ani odvolacím súdom by v prípade tých obžalovaných, ktorí využili riadny opravný prostriedok, mohlo viesť k úspešným podaniam dovolania v danej veci.

Špecializovaný trestný súd v Pezinku musel napraviť pochybenia, ktorých sa dopustil v konaní a mohol ich napraviť len postupom takým, ako to urobil (keďže svoje pochybenie, keď nevrátil vec prokurátorovi Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na došetrenie pre uvedené chyby už v tomto štádiu konania nemohol zrealizovať). Jediným možným postupom, ako odstrániť vytýkané nedostatky, súvisiace (s pochybením v nedoručení uznesenia o pribratí znalca), je opätovné pribratie znalcov do konania a podanie nových znaleckých posudkov.

Nie je preto možné v tomto štádiu konania hodnotiť už podané znalecké posudky, vytýkať chyby, ktorých sa podľa názoru obžalovaných mali dopustiť znalci pri podaní

posudku. Otázky, ktoré žiada riešiť I. K., sú otázky právne, ktorých zodpovedanie neprislúcha znalcom. Námietky voči osobe znalca (že obhajca obžalovaného, zastupoval znalca v inom konaní) nie je dôvodom na vylúčenie znalca z vykonávania úkonov.

Klást' otázky znalcom pri pribratí znalca do konania je právom vyšetrovateľa, resp. orgánov činných v trestnom konaní a inštitút sťažnosti, ktoré právo je dané oprávneným osobám, ktorých sa úkon týka, nemôže tieto otázky riešiť. Prípadné nezodpovedané otázky v znaleckých posudkoch, alebo chyby sa dajú odstrániť postupom podľa § 146 Tr. por.

Tým, že znalec PhDr. I. O. je opätovne pribratý do konania na podanie nového posudku, odstránia sa aj pochybnosti vytýkané obžalovanými, že znalec nemal pri podávaní znaleckého posudku k dispozícii všetky spisové materiály, dôkazy. Všetky dôkazy, ktoré obžalovaní vytýkajú, že sa s nimi znalec neoboznámil sú v spise a pri podaní nového posudku sa znalec s nimi oboznámi. Podobne ako I. K., aj obžalovaní A. B. a F. K. žiadajú od znalca odpovede na otázky, ktorých vyhodnotenie prináleží súdu a nie znalcom. Znalec nemôže rozoberať v znaleckom posudku výpovede svedka G. a hodnotiť ich v tom smere, či obžalovaný v tej ktorej výpovedi klamal alebo neklamal. Nie je možné v tomto štádiu konania rozoberať ani otázky, a pochybnosti o jeho nezaujatosti z objektívneho hľadiska.

Sťažnosti obžalovaných neboli dôvodné, a preto ich Najvyšší súd Slovenskej republiky zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 14. februára 2013

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Vypracoval : JUDr. Daniel Hudák

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová